

взаємодії двох найважливіших суб'єктів освітньої політики - держави та незалежних громадських об'єднань, тим самим створивши правове підґрунтя для подальшого формування та реалізації державно-громадського принципу управління освітою.

Аннотація

В статье анализируются нововведения в законодательстве Украины относительно правового статуса общественных объединений; возможные правовые механизмы их взаимодействия с государством как субъектов образовательной политики.

Annotation

The article analyzes the innovation in the legislation of Ukraine concerning the legal status of public associations; their legal mechanisms of interaction with the state as transactors of educational policy.

УДК 378.091.3: 347.131.2

Рубанчук Г. С.

ВИДИ НАУКОВО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА УКРАЇНИ

Відповідаючи потребам прискореного науково-технічного і соціально-економічного розвитку країни, науково-пізнавальна діяльність студентів, у зв'язку з новими вимогами до якості підготовки спеціалістів, розглядається як важливий фактор удосконалення всієї системи підготовки фахівців з різних галузей [4; с. 245]. Формування й розвиток творчого потенціалу й підвищення активності особистості пов'язані з функціонуванням соціальних інститутів, особливе місце серед яких посідає освіта [3]. Саме науково-дослідницька діяльність дозволяє поглибити професійне спрямування освіти, підготувати спеціалістів з високим потенціалом і тим самим впливає на формування соціально-професійної зрілості майбутніх фахівців [4; с. 245].

Навчання у вищому навчальному закладі має свої особливості, основою яких є оволодіння методикою наукового пізнання, ознайомлення з передовим науковим досвідом, формування дослідницьких вмінь [4; с. 243]. Наукова робота дає можливість розкрити інтелектуальний потенціал як студента, так і викладача, зробити свій внесок у дослідження актуальних проблем певної науки, оволодіти науковими методами пізнання і, що головне для студента, усвідомити важливість такої роботи для підвищення конкурентоспроможності на ринку праці. Для того, щоб ця робота проводилася протягом усього періоду навчання, необхідно постійно підтримувати інтерес до дослідження, стимулювати цю діяльність [1], як результат такої роботи – студент – особистість з високим рівнем пізнавального інтелекту, професійної компетентності, що виявляє інтерес до пізнання нового, постійно прагне до самоосвіти та саморозвитку.

Згідно з Положенням “Про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах”, самостійна робота студента є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять.

Доведено, що тільки ті знання, які студент здобув самостійно, завдяки власному досвіду, думці і дії, будуть насправді міцні, саме тому вища школа поступово переходить від передачі інформації до керівництва навчально-пізнавальною діяльністю, формування у студентів навиків самостійної творчої, науково-дослідної роботи [2].

Самостійна робота є важливою складовою вивчення курсу цивільного права України. Так, наприклад, згідно з Навчальним планом Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова від 16 травня 2011 р. на вивчення фахової дисципліни “Цивільне право” для студентів спеціальності “Правознавство”, освітньо-кваліфікаційного рівня “Бакалавр” відведено таку кількість годин для самостійної роботи – 172, для аудиторних – 188 год., з яких: 56 год. – індивідуальна робота, 66 год. семінарські та 66 год. лекції заняття, – за два роки вивчення курсу. Це свідчить про важливість правильного підходу до організації самостійної роботи студентів в позааудиторний час. Самостійна робота має сприяти виробленню у студентів навичок роботи з нормативно-правовими актами, науковою літературою та іншими джерелами, формування таких рис майбутнього юриста, як самостійність, ініціативність та інші [5; с. 7].

На відміну від навчальної науково-пізнавальною діяльністю, з власної ініціативи, займається лише частина з тих, хто навчається у ВНЗ, залучення студентів до науково-дослідної роботи часто відбувається на останніх курсах навчання [1]. У ході проведення науково-дослідницької роботи, яка є формою пізнавально-творчої діяльності, у студентів розвивається творче мислення, виховується потреба застосовувати теоретичні знання у практичній діяльності. Діяльність з виконання дослідження сприяє формуванню свідомої причетності до суспільно значущих справ [4; с. 244].

Науково-пізнавальна діяльність завжди має творчий характер, який включає в себе виконання

індивідуальних завдань, які мають науковий або практичний характер і передбачають роботу з додатковими джерелами, підбір матеріалів за заданими темами, їх аналіз, творче опрацювання з професійної точки зору, аналіз та оцінка правових норм, виявлення прогалин та суперечностей у законодавстві, виявлення пропозицій щодо їх усунення, спроби нормотворчої діяльності і т. ін. [5; с. 7-8].

Видами науково-пізнавальної діяльності в процесі вивчення курсу цивільне право України є: підготовка рефератів, курсових робіт, доповідей на аудиторні конференції, виступів на науково-практичній конференції, складання проектів договорів, інших юридичних документів, ділові ігри, вирішення проблемних ситуацій, нетрадиційні заняття, брейн-ринги. Готуючись до участі в таких заняттях і конференціях, студенти набувають навичок та вмінь пошуку, збирання наукового матеріалу, систематизування та проведення аналізу, узагальнення та прийняття рішення. Вони вчаться працювати з картотекою в бібліотеці, з сайтами в Інтернеті [1], такими як Законодавство України, офіційний веб-портал "Судова влада України", Ліга: Закон та ін. Затрачаючи свій особистий час, студент розвиває такі важливі для майбутнього дослідника якості, як відповідальність і уміння відстоювати свою точку зору.

Дослідницька робота, паралельна навчальному процесу, є ефективним засобом вияву обдарованої студентської молоді. Здійснюється вона за допомогою таких форм: робота гуртків, проблемних груп, які досліджують проблеми цивільного права; зустрічі студентів в провідними юристами, адвокатами, суддями України; участь у роботі міжнародних, всеукраїнських, регіональних, міжвузівських, загально вузівських наукових конференціях, семінарах, читаннях. Ці форми дають можливість поглиблено оволодіти додатковим матеріалом з даної дисципліни [3].

Науково-пізнавальна діяльність розвиває вміння студента самостійно працювати з нормативно-правовими актами, з практикою застосування цивільного законодавства судами України, іншими державними органами, знаходити необхідні цивільно-правові норми у відповідних джерелах, тлумачити правові норми та застосовувати їх до конкретних життєвих ситуацій [5; с. 10].

Науково-пізнавальна діяльність студентів – це особлива форма навчальної діяльності, яка характеризується виявленням інтересу до нових знань, критичністю, сміливістю, терпимістю, формуванням самостійності студентів, засвоєнням ними знань, вмінь, навичок, здатністю знаходити і порушувати проблеми, незалежністю суджень, можливістю відстоювати свої позиції, або ж змінювати свої переконання, базуючись на глибокому розумінні природи і сутності цивільно-правових відносин, змісту основних норм цивільного права.

Саме науково-дослідна діяльність, як один із чинників, сприяє розвитку творчого потенціалу особистості, яка характеризується високою мотивацією до активної пізнавальної діяльності, розвитку творчих здібностей, досвіду творчої діяльності, певних особливостей особистості. Відповідно науково-дослідницька діяльність повинна бути організована так, щоб студенти після закінчення навчального закладу прагнули до постійного підвищення свого професійного рівня [4; с. 245].

Використана література:

1. Сабадишин Р., Рижковський В. Науково-дослідна робота студентів вищих медичних навчальних закладів І-ІІ рівня акредитації як складова їхньої професійної компетентності та конкурентоспроможності на ринку праці / Р. Сабадишин, В. Рижковський // – [Електронний ресурс] – Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua/portal/Soc.../sabrig.pdf
2. Самостійна робота студента. – [Електронний ресурс] – Вікіпедія. Вільна енциклопедія – Режим доступу: <http://uk.wikipedia.org/wiki>
3. Сущенко Л. О. Науково-дослідна діяльність як фактор професійного розвитку майбутнього фахівця / Л. О. Сущенко // – [Електронний ресурс] – Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua/portal/.../P1411_34.pdf
4. Уйсімбаєва Н. Науково-дослідна діяльність майбутнього фахівця / Н. Уйсімбаєва // Наукові записки. Серія: Педагогічні науки : збірник наукових праць – Кіровоград, 2010 – Вип. 88 – С. 243-246
5. Шимон С. І. Цивільне право України : навч.-метод. посібн. для самост. вивч. дисц. – У 2 ч. – Ч. 1-ша. – К. : КНЕУ, 2006. – (304 с.) – С. 7-10

Аннотація

В работе рассматривается научно-познавательная деятельность студентов в процессе изучения гражданского права Украины, цель и формы такой деятельности, обосновывается целесообразность самостоятельной работы как фундаментальной основы научно-познавательной деятельности студентов.

Annotation

In the work addresses the scientific-cognitive activity students in the process of learning civil law Ukraine, goal and form of that activity, substantiate expediency independent research work that is fundamental bases scientific-cognitive activities students.